

Norges vassdrags og energidirektoratet

Olje- og energidepartementet

16. april 2020

Klage på vedtak om utvidet frist for igangsettelse av vindkraftanlegget Havsul I

Fiskebåt viser til Norges Vassdrags og energidirektoratet (NVE) sitt vedtak vedrørende utsatt frist for igangsettelse for Havsul I vindkraftverk i Ålesund og Aukra kommune fra opprinnelig frist fra 31.12.2020 til 31.12.2025. Fiskebåt påklager herved vedtaket og ber olje- og energidepartementet omgjøre og med dette avslå Havsul I AS sin søknad om utsatt frist for igangsettelse for prosjektet Havsul I.

NVE sitt vedtak ble fattet den 27.03.2020 med tre ukers klagefrist. Da en stor del av klagefristen utløp i påsken, anmodet Fiskebåt om utsatt klagefrist til 27.04.2020. Anmodningen ble tatt til følge av NVE i epost av 15.04.2020. Klagen er således rettidig

Sakens bakgrunn

NVE innvilget Havsul I vindkraftverk konsesjon den 24.6.2008 for å bygge og drive et offshore vindkraftverk med total installert effekt på 350 MW i det som nå er Ålesund og Aukra kommune. Vedtaket ble påklaget, og OED opprettholdt NVEs vedtak i brev av 10.09.2009 med noen mindre endringer av nettilknytningen til anlegget.

Opprinnelig frist for igangsettelse i konsesjon av 24.06.2008 (NVE ref. 200704080-37) ble satt til 01.06.2013. Fristen ble i vedtak av 12.03.2012 utvidet til 01.01.2020. Denne fristen er på nytt overskredet og Havsul I AS søkte derfor NVE om ny utsatt frist til 01.01.2025 for igangsettelse. Fiskebåt registrerer at NVE i sitt vedtak har innrømmet ytterligere fristutsettelse enn det som er omsøkt, da ny frist i NVE sitt vedtak er satt til 31.12.2025.

Bakgrunn for klage

Fiskebåt viser til at vedtak om tildeling ble fattet for omlag 12 år siden. Selv om søknad og vedtak om fristutsettelse ikke anses som en fullstendig ny søknadsprosess om konsesjon, mener Fiskebåt at det må foretas en grundigere vurdering av om de opprinnelige hensyn som lå til grunn for vedtak av 24.06.2008 fortsatt gjør seg gjeldende. Det vises til at mye har skjedd på 12 år og konsekvensutredningen som lå til grunn for opprinnelig konsesjon må anses utdatert på en rekke punkter.

Fiskebåt vil i det følgende fremheve de forhold som taler mot at det gis ytterligere fristutsettelse for igangsetting av vindkraftanlegget Havsul I.

Fiskebåt er av den oppfatning at hensynet til fiskeriene under hele konsesjonsprosessen ikke har vært tilstrekkelig hensyntatt i vektleggingen av de ulike hensyn. Det vises i denne sammenheng til at etablering av vindkraftanlegget Havsul I, er tenkt lokalisert i et viktig gyte- og oppvekstområde for norsk vårgytende sild. Norsk vårgytende sild er en bestand som Norge forvalter og høster på i samarbeid med andre nasjoner. Norge har derfor et særskilt ansvar i denne sammenheng til å forsikre seg om at bestanden ikke blir skadelidende, ved at man ødelegger eller forvanser viktige gyte- og oppvekstområder. Det er også viktig at man ikke utsetter viktige gyte- og oppvekstområder for negative miljøpåvirkninger som setter bestandens evne til reproduksjon i fare. Hensynet til fiskeriene må derfor vektlegges tungt, noe vi mener ikke har vært tilfelle når opprinnelig konsesjon for vindkraftverket Havsul I ble innvilget.

Av opprinnelig vedtak fremgår det at NVE i vurderingen har vektlagt at Møre og Romsdal er et underskuddsområde for elektrisk kraft, og at tiltaket derfor ville virke positivt på kraftbalansen regionalt, samt styrke forsyningssikkerheten lokalt og regionalt. Fiskebåt vil i denne sammenheng vise til uttalelse fra Fylkesmannen i Møre og Romsdal fremmet i siste høringsrunde om ytterligere fristutsettelse for igangsetting av Havsul I. Fylkesmannen fremhever her at det opprinnelige behovet for utbygging av strøm ikke lenger er tilstede, da regionen på tilstrekkelig måte får dekket sitt kraftbehov som følge av etableringen av ny 420 KW linje fra Sogn til Ørskog i 2008. I tillegg er det også utbygd flere store vindkraftanlegg i tiden etter som sikrer nødvendig kraftbehov for regionen.

Fiskebåt vil fremheve at etablering av vindkraftverk til havs er problematisk i et biologisk og miljømessig perspektiv. Dette gjelder særlig i viktige og sårbare gyte- og oppveksts områder for fisk. De biologiske konsekvensene av vindkraftverk til havs er lite undersøkt og dårlig forstått, og det er viktig å få en helhetlig forståelse av konsekvensene på økosystemet før en begynner med utbygging. Det er en rekke forhold som gir grunn til bekymring og som forutsetter forskning i et føre-var perspektiv. Fiskebåt vil i denne sammenheng vise til følgende tema.

Installering av særlig bunnfaste vindturbiner vil virvle opp bunnsedimenter og skape mye støy. Det er kjent at installasjoner av vindturbiner i havet endrer strømforholdene lokalt, men konsekvensene av slike endringer er mindre kjent. Observasjoner viser at slike endringer kan føre til oppvirvling av sedimenter rundt vindturbinene og endring av havstrømmer.

I tillegg til støy under bygging vil vindturbiner i drift avgi støy til vannmassene rundt. Det er lite undersøkt hvordan slik støy påvirker livet i havet rundt vindkraftverk. Fiskebåt forutsetter at slik forskning foreligger før en eventuell utbygging begynner.

I tillegg er det viktig å fremheve at etablering av vindkraftanlegg også vil medføre utslipp av miljøskadelige gifter som blant annet olje og plast (mikroplast fra anleggets konstruksjon på grunn av slitasje). Generelt mener Fiskebåt at det er store mangler i kunnskapsgrunnlaget og det er derfor et stort behov for mer forskning på økosystemeffekter ved etablering av vindkraftanlegg til havs. Fiskebåt forventer at all utbygging til havs følger et føre-var perspektiv.

Fiskebåt er kjent med at NVE i sine søknadsprosesser legger stor vekt på forsyningssikkerhet og de nasjonale og regionale kraftbehov når ulike hensyn i vedtaksprosessen vektes mot hverandre. Det er ingen grunn til å tro at dette ikke var tilfelle ved vurderingen av om konsesjon skulle innvilges for Havsul I prosjektet i 2008. Når plassering av vindkraftanlegget har bygget på forsyningssikkerhet og lokalt kraftbehov som ikke lenger gjør seg gjeldende, bør det ved søknad om ytterligere fristutsettelse gjøres en ny vurdering av de ulike hensyn som taler for og imot at det etableres vindkraftanlegg i det omsøkte området. Fiskebåt er av den oppfatning at dette ikke på tilstrekkelig måte er vurdert av i NVE sitt vedtak om ytterligere fristutsettelse.

Det vises videre til at konsekvensutredningen som ble gjort i 2008 er utdatert. Bakgrunn for dette er at det i tiden etter har skjedd en rekke utbygginger av installasjoner i havområdene våre uten at dette er undergitt en samlet vurdering av de arealmessige og negative miljøpåvirkningene blant annet for fiskeriene. At det i denne saken omhandler et viktig nasjonalt gyte- og oppvekstområde for NVG sild, synliggjør etter vårt syn at behovet for en ny og grundig vurdering er særlig påkrevd.

Opprinnelig vedtaksbrev satte også vilkår om at de negative virkningene ved utbygging, herunder støy og forurensning måtte utredes av konsesjonshaver. Fiskebåt kan bare konstatere at konsesjonshaver, Havsul I AS i løpet av de siste 12 år ikke har iverksatt slike undersøkelser. Dette er etter Fiskebåt sitt syn ikke betryggende og burde vært vektlagt når man vurderte søknad om ytterligere fristutsettelse for igangsetting av vindkraftverket Havsul I.

Avsluttende bemerkninger

Fiskebåt er kjent med at Olje- og Energidepartementet i en lignende sak omgjorde NVE sitt vedtak om fristutsettelse for igangsetting av Andmyran Vindkraftverk for det tyske selskapet, Prime Capital. I denne saken ble det blant annet lagt vekt på at det var gått lang tid siden opprinnelig konsesjonsvedtak ble fattet, og ytterligere fristutsettelse ble derfor ikke gitt.

I foreliggende sak som omhandler Havsul I, er det også gått lang tid, 12 år, siden opprinnelig konsesjonsvedtak ble fattet. I tillegg har konsesjonshaver, Havsul I AS, tidligere fått fristutsettelse for igangsetting, samt ikke foretatt noen form for tiltak og undersøkelser slik opprinnelig vedtak forutsetter. Det beslutningsgrunnlag som lå til grunn for opprinnelig konsesjonsvedtak, konsekvensutredningen, må også anses utdatert.

Fiskebåt ser ingen saklige grunner for at overnevnte saker ikke bør vurderes likt, og med dette at Olje- og energidepartementet omgjør NVE sitt vedtak om ytterligere fristutsettelse for vindkraftanlegget Havsul I.

Vennlig hilsen

FISKEBÅT

Audun Maråk

Espen Jacobsen

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift.